

Různé zajímavosti. Místní občan Fr. Žák už procestoval a navštívil mnoho zemí. V tomto roce byl s Čedokem v Japonsku. Cesta byla dlouhá. Letadlem letěl z Prahy do Moskvy a Chabarovsku, potom vlakem do přístavu Nachodka a lodí do Jokohamy. Trvala 4 dny. V Japonsku navštívil Tokio, bývalé hlavní město Kjóto, město světové výstavy Ósaku a všem známou z druhé světové války Hirošimu. Cestovali autobusy, expresem „Hikari“, který jede 200 km v hodině. Uviděl krásnou přírodu, vysokou technickou vyspělost, kulturní památky a velmi pracovitý, vlídný a ukázněný lid. Po devítidenním pobytu vrátili se stejným směrem domů s nezapomenutelnými vzpomínkami. Cena tohoto zájezdu 25 000 Kčs. Z tohoto zájezdu Fr. Žák promítal v kulturní místnosti film a doprovázel slovem.

V květnu projížděl naší obcí „Závod míru“. Berlín-Praha-Varšava. V tento den byla naše obec pěkně vyzdobena vlajkami. O to se postarali místní svazáci.

V roce 1976 byla dokončena a zprovozněna železniční vlečka, která odbočuje za sázavským mostem z vitošovské dráhy k obilným silům v Zábřehu.

V roce 1975 vykolejily tři vagony a spadly pod podjezd v Rájci. V jedné cisterně byla nafta, která vytekla na zem pod podjezd (průjezd na silnici k Leštině). Naštěstí v té době tam nikdo neprojížděl, takže nedošlo k úrazu. JZD Dubicko si nějakou naftu vypumpovalo, ale přesto za 24 hodin zjistili, že je nafta v Dunaji. Několika občanům brali zkoušku vody. Od té doby mají tam přístroje, kterými ještě stále pumpují vodu (doba 1 rok). Dlouho se tam nejezdilo.

Nemoci v tomto roce. Z jara bylo hodně chřipek, také mnoho občanů prodělalo operační zákrok (žlučník, ledviny a jiné novodobé nemoci: aterosklerózy a srdeční infarkt). To jsou choroby, na něž ve vyvinutých zemích umírá většina obyvatelstva. Lékařská věda dokazuje, že v dnešní době je nadměrná spotřeba živočišných tuků, bílé mouky, cukru a konečně kouření cigaret a snížení chůze pěšky. V současné době mnoho mužů kouří velmi v mladistvém věku a bohužel kouří i mladé dívky.

Zemětřesení v roce 1976. V tomto roce bylo v celém světě zaznamenáno více než sto zemětřesení. Podle statistických záznamů světových geologických observatoří se v minulém roce zvětšil počet zemětřesení považovaných za vážná. Dle sledování bylo 16 vážných zemětřesení za rok, a to o síle 7 stupňů podle RichtEROVY stupnice. V tomto roce bylo ve světě 50 velkých zemětřesení o síle 6,5 a více stupňů RichtEROVY stupnice. Tři zemětřesení, kde bylo 8 stupňů. V roce 1970 zahynulo v Peru a Turecku 67 000 lidí při zemětřesení. V roce 1976 v únoru v Guatemale 23 000 lidí. V květnu 1 000 lidí v Italském Friulsku, v červenci v Indonésii a na Sumatře 9 000 lidí, v srpnu na Filipínách dosáhlo zemětřesení 8 stupně RichtEROVY stupnice a zahynulo přes 8 000 lidí. Údaje o katastrofálním zemětřesení 28. července 1976 v Čínské lidové republice, 650 000 mrtvých a zraněných 8 000. Katastrofy tohoto druhu se označují za nevyhnutelnou hrozbu přírody. Otřesy při zemětřesení byly pozorovány i v naší republice. Kéž by nikdy takové neštěstí nepostihlo nás.

Tímto končím zápis za rok, ve kterém bylo zase mnoho práce uděláno ve prospěch a zkrášlení naší obce. Práce jest povinnost, jež z tvorů činí lidi a práce je potřebná jak láska člověku, kdo práci zasívá. Ten spokojenost klidí a mír si uchová ve svém srdci do věků.

Rok 1977. Na přelomu roku se každý člověk zamýšlí, co přinesl uplynulý rok, i nad tím co očekává od roku nového. Tak je to v osobním životě i v životě společnosti. Jak v každé obci, tak ve státě.

Zpráva obce roku 1977. V tomto roce v místním národním výboru nebylo změn. Předseda MNV L. Hrubý, tajemník J. Svačina. V komisi pro občanské záležitosti byl zvolen Z. Šrot předsedou.

Každým rokem se v naší obci něco postaví a zlepší, to je zásluha MNV a všech organizací a obětavých občanů.

I. Byla zhotovena kanalizace v ulici k Zábřehu, a to v délce 700 m, která vyústí až u strážního domku za kolejemi do potoka. Hodnota díla 700 000 Kčs.

II. Zpevňování hráze na vodní nádrži u Antonička. Část této nádrže, směr od lesa, bylo vybetonováno. Na této práci má zásluhu L. Hrubý – předseda a VI. Smékal. Této části nádrže bude využito pro koupání malých dětí.

III. Generální oprava rybníka. Byl vyhlouben a hloubka je nyní 2 m. Podél silnice byl břeh vybetonován a z bezpečnostních důvodů bylo zhotoveno železné zábradlí. Ostatní tři břehy byly rovněž opraveny a zpevněny šterkem. Hodnota díla 32 000 Kčs. Tato práce byla rozepsána, takže z každého čísla domu jeden měl předepsáno odpracovat 5 hodin zdarma. Někteří občané je neodpracovali. Na této práci se nejvíce zúčastnili důchodci. Další práce byla placena.

IV. Úprava parčíku u rybníka. Byl dohotoven parčík. Také potok, který protéká parčíkem byl upraven. Vysázeny stromky a keře. Zhotoveny lavičky, vyšterkovány chodníčky. Tento parčík bude sloužit občanům k odpočinku na čerstvém vzduchu. Hodnota díla 27 000 Kčs.

Kulturní akce. Byl založen sbor pro občanské záležitosti, předsedou je Z. Šrot. Kulturní společenské akce: celkem 71 akcí. Těchto akcí se zúčastnilo celkem 7 300 občanů. Politicko-výchovné akce, celkem 90 akcí a účast občanů 1 620.

Narození dětí v tomto roce: 6 chlapců a 4 dívky.

Zemřeli tito občané: V. Knyř, důchodce, zemřel po delší nemoci 24. prosince ve věku 74 let, pochován ve Zvoli. Byl členem JZD a do konce svého života jako důchodce pracoval. Byl občanem velmi oblíben. Velmi ochotně vypomáhal občanům při pracích na záhumenkách. M. Pospíšilová, důchodkyně, zemřela po delší nemoci, náhle (infarkt) 12. března ve věku 65 let. Pohřbena na hřbitově v Rájce. Zemřelá patřila mezi zakládající členky družstva JZD v Rájci. R. Šebesta zemřel 12. dubna ve věku 65 let. Byl operován a při operaci zemřel. Byl dlouholetým předsedou Československé strany lidové. Ve prospěch naší obce vykonal mnoho obětavé práce. Byl člověk velmi obětavý a občanem oblíben. T. Janičková zemřela náhle (infarkt) 27. dubna ve věku 82 let, pochována na zvolském hřbitově. Dlouhá léta obstarávala zvonění v místní kapli. Fr. Klemš zemřel po delší nemoci 10. května ve věku 78 let, pochován ve Zvoli. Zemřelý byl zakládající člen JZD v Rájci. J. Neubauer zemřel náhle (infarkt) 25. července 1977. Rozloučení bylo v obřadní síni olomouckého krematoria. Byl ředitelem státních lesů v Hluboké v Čechách. Jako důchodce se vrátil do svého rodiště v Rájci. Zemřelý byl dlouhodobým funkcionářem v KSČ a místním národním výboru. J. Pucher zemřel po delší nemoci ve věku 84 let. Byl dlouhodobým členem JZD a do pozdního stáří obdělával občanům záhumenky. Pochován na zvolském hřbitově. To byl první občan, na jehož rozloučení byli občané a smuteční hosté do Zvole přivázeni autobusem. Ig. Karafiát zemřel náhle (infarkt) 18. srpna ve věku 72 let. Byl zaměstnanec Hedva Zábřeh. Byl velmi aktivně zapojen v práci ve prospěch naší obce a dlouholetým předsedou MO KSČ, předsedou místního národního výboru a předsedou NF. Občané se s ním rozloučili v obřadní síni olomouckého krematoria. Rozloučení a vzdání díků za jeho obětavou práci přednesl místní před. MNV v Rájci L. Hrubý. J. Kácel, učitel, zemřel 23. dubna v Kolšově, zemřel náhle (infarkt). V naší obci byl ředitelem školy 22 roků. Byl nejen dobrým učitelem, ale i dobrým a obětavým spoluobčanem. Dlouhá léta byl poslancem MNV v Rájci, staral se o kulturu v naší obci. Místními občany pro jeho dobré vztahy k lidem byl velmi oblíben. Občané z Rájce se s ním rozloučili v krematoriu v Olomouci. Kronikářskou práci pro naši obec konal od roku 1946 až do roku 1964. Dík mu buď vzdán na památku v této kronice za jeho dlouholetou práci v naší obci. Důst. P. Fr. Kolaja děkan, farář ve Zvoli, zemřel po delší nemoci 23. dubna ve věku 79 let, pochován na zvolském hřbitově, to bylo jeho přání. Narodil se 6. prosince 1898 v Medlovicích na

Slavácku. Ve zvolské farnosti působil 40 roků. Za těch 40 roků vykonal mnoho práce, pomáhal potřebným, byl všemi oblíben. Na pohřbu bylo mnoho lidu z celého okolí. Za jeho práci, kterou ve prospěch bližních vykonal vzdán dík. Čest jeho památce.

Místní sbor požární ochrany. Sbor požárníků má 71 členů registrovaných. Byli přijati noví členové: J. Brzek, V. Fojt, L. Maixner. V tomto roce měli 13 schůzí výborových a 11 členských. Preventivní protipožární prohlídky byly provedeny v předepsaném termínu a to od 21. do 27. března. Skupiny, které prohlídky prováděly byly pod vedením A. Maixnera. Prohlédnuto bylo 127 obytných domů a dvě malé provozovny v objektech JZD. Praktická cvičení byla přípravou pro soutěž. Na okresní soutěži v Lupěném se zúčastnila družstva starších i mladších žáků. Obě družstva se umístila na prvních místech. Dále se zúčastnili muži pohárové soutěže v Leštíně, Bohuslavicích a v Rájci, kterou také vyhráli. V Šumperku soutěžili muži také úspěšně. 24. ledna připravili požárníci v Drážkách lyžařské závody pro školní mládež. Všechny děti byly odměněny malou pozorností. Dne 11. června pořádali tradiční letní karneval, který byl dobře organizován a po všech stránkách dobře dopadl. 12. června pořádali estrádu, na které účinkovala „Jesenická trojka“. Slavnost dopadla velmi pěkně, návštěva byla velká, lidé se sjeli z dalekého okolí. Druhý karneval byl uspořádán 19. července a také pohárová soutěž. Za dobrou reprezentaci bylo mladším požárníkům za odměnu skutečně stanováni. Při jarní směně pracovali na kanalizaci. J. Ptáček zajistil výsuvný žebřík, aby se mohlo natřít pódium pro hudbu u „Klubu požárníků“, které sám také natíral. Rovněž byly natřeny vrata garáží u zbrojnice. Opravení vrat provedl Jos. Bartoň ml., Vlad. Balcárek a další členové. Dne 14. května požárníci uskutečnili brigádu a provedli úpravu okolí u „Klubu požárníků“. V tomto roce byla opravena garáž, této práce se zúčastnilo mnoho členů. MNV provedl opravu rybníku. Na této práci se podíleli všichni členové požár. sboru. Také při žňových pracích odpracovali mnoho brig. hodin. Pořídili vývěsní skříňku, která slouží občanům, aby během celého roku byli seznamováni s různými akcemi, které požárníci pořádají. Tuto skříňku, aby sloužila svým úkolům má na starosti Z. Šrot. Celkem během roku odpracovali 1 050 hodin. Požárníky je třeba hodnotit jako velmi obětavé a snaživé. Ve prospěch naší obce každým rokem mnoho dobré práce udělají. To proto, že jsou téměř všichni mladí a mají dobré starší vedoucí, pak se jim práce daří.

Svaz čes. soc. mládeže v Rájci. Činnost českého svazu soc. mládeže v naší obci je dobrá. K prohloubení politických znalostí mají školení, které vedl člen KSČ Fr. Pavlů, který je seznamuje s významnými politickými výročími. Téměř všichni odebírají denní tisk. K 60. výročí VŘSR byly uskutečněny přednášky: Úvod do ateistické výchovy občanů, Kriminalita mládeže. Dvě schůze se čtením z kroniky a výstavkou dokumentace. Literární kroužek se pravidelně účastní oslav politických výročí a pásma relace v místním rozhlase. 1. a 9. května se zúčastnili slavnostních průvodů. Pravidelně obnovují výzdobu agitační skříňky a v klubovně si zavedli tabuli cti a hany, na které jsou zapsány jména nejlepších členů a také těch, kteří zaslouží napomenutí. Tím se mládež sama vede k slušnému chování mezi občany. Rovněž se zúčastňují vzdělávacích filmů a divadel. Někteří členové přestoupili do organizace ve školách nebo v závodech. Soutěž, kterou uspořádali se zúčastnili i svazáci z Leštiny, Lukavice a Václavova. Místní občané si prohlédli klubovnu v říjnu na rájecké hody. V tom měsíci byl zájezd do Prahy. Jedním z přínosů do jejich pokladny byl letní karneval v „Klubu požárníků“. Účast byla velká. Hodovou zábavu pořádali ve zvolské sokolovně. V červenci měli táborák u lesa. Spolupráce s pionýry je velmi příkladná. Připravili pro ně pěknou akci „Kreslíme na silnici“. Bylo nejen pěkné, ale i zajímavé, jaké fantazie mají ti nejmenší. Pionýři se zúčastnili oslavy MDŽ, na kterou svazáci přispěli částkou 150 Kč.

V zimních měsících pracuje modelářský kroužek s pionýry. Také sportovní činnost byla velmi bohatá. V zimních měsících jezdili na hokej do Šumperka, lyžovat na Červenohorské sedlo a koupat se do nově zřízeného bazénu v Zábřehu. Jako zábavu v klubovně hrají šachy a stolní tenis. V létě splnili sportovní odznak, který získalo 14 členů MO ČSSM. V putovním poháru zvítězila mládež z Rájce. Pořádali turistické výšlapy na Bradlo a do Orlických hor. Úklid chodníků a čekáren plní pravidelně. Byla zakryta střecha šatny na hřišti, opravili vnitřek šatny, kde mají možnost hrát stolní tenis. Za propůjčení klubovny, která je majetkem místní požární ochrany, natřeli na této budově okna, vrata a lavičku. Při směnách NF pracovali na úpravě parčíku u rybníka, výzdobě obce k 1. máji, při žních a podzimních pracích v JZD „Rozvoj“. Byla to sklizeň slámy, hrachu a cukrovky. S jejich svědomitou pomocí byli velmi spokojeni. Několik mládežníků se přihlásilo k odběru dobrovolných dárců krve. Činnost ČSSM v Rájci byla velmi hodnotná, jsou obětaví a snaživí. Jejich činnost byla příkladná. Předsedou ČSSM v Rájci byl Fr. Hroch. Jejich chování, které jsem sledovala, bylo ukázněné.

Odbor turistiky (Sokol) v Rájci 1977. V letošním roce oslavil odbor turistiky 10 roků svého trvání. Celých 10 roků pod vedením J. Rabenseifnerové. Za tyto roky získal odbor turistiky četná uznání. Soutěžili o vzorný oddíl, který získali v roce 1976. Vedoucí tohoto oddílu J. Rabenseifnerová byla vyznamenána. Na konferenci NF v Ostravě byl jí předán Čestný štít za práci s dětmi. Průměrně za těch 10 roků má odbor turistiky 23 členů, kteří každoročně soutěží. Odznak 60. výročí VŘSR. Do této soutěže za „Rudou hvězdou revoluce“, děti v odboru turistiky poznávají různé hrady v naší vlasti, ale i Orlické hory a Jeseníky. Je třeba vzdát dík jejich vedoucí J. Rabenseifnerové, která v neděli ve svém volném čase pochoduje s dětmi do naší krásné přírody. Je jích přes dvacet a ona sama je má na starosti. Je velmi obětavá, a to jen z lásky k dětem.

Český svaz žen se v tomto roce podílel na různých politickovýchovných akcích. Osvětová beseda se základní organizací ČSZ uspořádala dvě přednášky politické. Jednu přednášku odbornou, dvě kulturně výchovné akce pro děti a mládež a kurz teplé kuchyně. Ve sboru pro občanské záležitosti jsou čtyři členky a tři členky v radě MNV. V roce 1977 měla ZO pět členských a jedenáct výborových schůzí. Bylo odpracováno 520 hodin pro zlepšení životního a pracovního prostředí. V zemědělství bylo odpracováno zdarma 362 hodin při úklidu zemědělských objektů. Bylo dáno na výstavbu pomníku v Hrabyni 100 Kčs a 50 Kčs na fond solidarity. Základní organizace ČSZ žen v Rájci má 50 členek. Předsedkyně A. Nevtipová, jednatelka Lud. Balcárková.

Československá strana komunistická. Je nadále předsedou J. Novotný a jednatelem je J. Svačina. Místní organizace má 10 členů základních a 6 členů registrovaných. V tomto roce zemřeli zasloužilí členi KSČ. J. Neubauer, Ig. Karafiát. Oba byli předsedové MO KSČ. V tomto roce bylo dvanáct členských a dvacet čtyři výborových schůzí. Při výpomoci a ve špičkových pracích v JZD a jiných brigád ke zlepšení prostředí v obci odpracovali 346 hodin.

Československá strana lidová (ČSSL). Dle plánu práce bylo šest schůzí výborových a pět členských schůzí, účast byla dobrá. Na počest okresní konference a sjezdu ČSSL v Praze a k oslavě 60. výročí VŘSR byly všechny závazky nejen splněny, ale i překročeny – 300 hodin. Na 30. výročí Vítězného února odpracovali na pracích volebního programu 60 hodin. Úklid veřejného prostranství 60 hodin, na pomoc v zemědělství při jarních pracích 200 hodin, na podzim 250 hodin, 100 hod. odpracovali členi na směnách NF. Předsedou je nově zvolený P. Bartoš ml., jednatelem – J. Domluvil.

Osvětová beseda a školská a kulturní komise je v kalendářním roce 1977 ve stejném složení jak v roce 1976. Počet vzdělávacích akcí za rok 1977 je 101 akcí. Přednáška: Jednotná výchova školní mládeže. Besedy: Správná řeč dětí, Cestujeme po Jugoslávii, Chráníme naši vlast, Boj proti kriminalitě mládeže, O infarktu (Dr. Němeček ze Zvole), Péče o chrup – přednášel Dr. Pospíšil. Beseda o VŘSR – J. Vavrouch (Zábřeh), cestopisná beseda Japonsko – Fr. Žák (Rájec), O Kavkaze – s. Šváb ze Šumperka. Péče o rodinu – ČSZ Rájec. Největší účast na cestopisných besedách, průměr 60 osob. Na ostatních přednáškách průměr 30 až 40 osob. Divadla: Olomouc – 5x. Zájezdy: Zábřeh – 2x Základní devítiletá škola (dětská

představení). Koncert – 2x ZDŠ (v rámci kultura s mládeží), Čechy – 1x (SSM), Maďarsko – JZD „Rozvoj“, Brno a Macocha – 1x. Školní výlet – Bouzov, Úsov, Javoříčko, Babiččino údolí a Praha. Beseda nad kronikou – 2x. Osvětová beseda a školská kulturní komise pořádali 10 vycházek do přírody.

Oslavy a výročí: Únorové oslavy v kulturní místnosti, průměrná účast 90. Schůze a oslava Mezinárodního dne žen, osob 150. 1. a 9. květen lampionový průvod vesnicí, 200 až 300 osob. Oslava Velké říjnové soc. revoluce v kulturní místnosti, 90 osob.

Kurzy: studená kuchyně, účast 15 osob, kurzů pět.

Soutěžní večery s mládeží v klubovně SSM – 3x. Soutěže odbíjené – účastnila se Leština, Dubicko a Vitošov. Bylo promítnuto 11 filmů. 2x k oslavám při schůzi dohlížecího výboru, 4x k oslavám při různých výročích, 2x filmy při školení CO, 3x představení pro děti.

Soutěže: Malujeme na silnici, lyžování, požární soutěž okrsková. Karnevaly – bylo pořádáno celkem 6 pro dospělé a 1 dětský karneval, účast 460. U dospělých celkem 3 740 účastníků, průměr 620.

Výstavy: Vystavené knihy, které byly prodejné. Dvě výstavy dětské knihy.

Základní devítiletá škola v Rájci v roce 1977, 1. – 5. ročník. Slavnostní zahájení dne 1. září. Přítomni: předseda MNV – L. Hrubý. Místní výbor NF Ig. Karafiát, za ČSŽ VI. Hrubá, za SRPŠ D. Kunrtová, kronikářka místní obce E. Ptáčková za kulturní komis a maminky všech prvňáčků. Prvňáčkům na uvítanou byly předány od starších žáků kytičky a věcné dary. V tomto roce byla zahájena nová koncepce vyučování – „množiny“ v prvním postup. ročníku.

Školská správa: Vedoucí odboru – Fr. Vaculík, inspektor Fr. Jurásek.

Organizace školy: Dvojtřídní škola I. a II. třída. V I. třídě, 1. a 2. ročník vyučoval Jar. Sigmund. Ve II. třídě, 3., 4., 5. roč. vyučovala Jar. Laštůvková. V družině mládeže vychovatelka VI. Budinská.

Počty žáků: I. třída: 1. roč. – 12 žáků (5 dívek, 7 chlapců). 2. roč. – 8 žáků (5 dívek, 3 chlapci). Celkem 20 žáků (10 dívek, 10 chlapců). II. třída: 3. roč. – 7 žáků (3 dívky, 4 chlapci), 4. ročník – 7 žáků (6 dívek, 1 chlapec), 5. ročník – 10 žáků, (5 dívek, 5 chlapců). Celkem 24 žáků (14 dívek, 10 chlapců).

Družina mládeže v ZDŠ. Provoz vyučování od 10:45 hod. do 16:00 hodin. Je poskytnuto doučování slabším žákům, každý den od 15:00 – 16:00 hod. Děti se v družině naučí mnoho pěkných věcí vyrobit. Soud. vychovatelka V. Budinská je velmi snaživá, obětavá a dětmi oblíbená vychovatelka. Prospěch žáků. Prospěli všichni žáci. S vyznamenáním tři dívky a jeden žák. B. Baldermannová a P. Laštůvka byli přijati do 6. třídy výběrové tělovýchovy v Zábřehu. Oba vyučující doučovali slabší žáky před i po vyučování.

Chování žáků. Došlo k značnému zlepšení i na veřejnosti, zejména ve zdraví občanů, v péči o majetek, prostředí, podílí se žáci také na zlepšování a opatrování vysázených růží na návsí.

Soutěže žáků. Ve výtvarné okresní soutěži dostali dvě čestná uznání. Jedno I. a dvě II. místa. Tělovýchova – lehkotletická soutěž v Zábřehu. 10 žáků dostalo čestné uznání za umístění na 1. – 3. místě.

Zdravotní stav: Zdravotní stav dětí byl celkem dobrý. Infekce žádná nebyla. Lékařské prohlídky byly pravidelné, školní lékařkou Dr. Novotnou a Dr. Pospíšilem.

Kultura: děti navštívily dvě divadelní představení v Zábřehu a dva koncerty, tři filmová představení a zúčastnily se besedy s odbojáři (legio). Školní výlet měly na Bouzov, Úsov a Javoříčko. Jednodenní stanování u lesa na „Junáckém“. Sportovní den s Ráječkem na Mezinárodní den dětí. Výcvik v plavání v bazénu v Zábřehu a to pětkrát. Branné cvičení letní a zimní.

Stravování. Po celý rok 38 žáků se stravuje ve školní kuchyni a všechny děti z mateřské školky. Jakost jídla je dobrá. Stravují se i oba vyučující i soud. vychovatelka. Vaří p. Jányšová a p. Baldermannová.

V mateřské školce je 23 dětí, které má na starosti řed. Žáková a uč. Nevtipová, školnice Maixnerová. V tomto roce byla jim přidělena ještě jedna místnost.

Inspekce. Inspekci provedl inspektor Fr. Jurásek na práci podle nové koncepce v I. ročníku, a to na nově zřízené učení „množiny“. S výsledky byl velmi spokojen. Provedl i kontrolu dokumentace i písemností a vše shledal v pořádku.

Spolek rodičů a přátel školy. Rodičovské sdružení spolupracovalo se základní devítiletou školou v Rájci velmi úspěšně. Uspořádány byly 4 přednášky a 4 schůze. Předseda SRPŠ J. Schneider, místopředseda M. Loučná, jednatel M. Hojgr a pokladník A. Badalová.

Dnem 10. srpna 1977 ukončila osmileté působení v Rájci soud. učitelka J. Laštůvková. Zodpovědně pracovala a připravovala žáky do vyšších ročníků. Vedla s dobrými výsledky žáky ve výtvarném kroužku, spolehlivě zodpovědně školní dětskou knihovnu (450 svazků) a pečlivě připravovala žáky ve zdravotním kroužku. Také v ČSŽ byla jednatelkou. Důstojné rozloučení se soud. učitelkou bylo poslední den ve školním roce. Ředitel školy s. Sigmund předal s. učitelce Laštůvkové se souhlasem MNV věcnou odměnu – knihu a také za rodičovské sdružení knihu Olomouce. K 1. září nastoupila na III. ZDŠ v Zábřehu u ředitele Nečesaného. Celá její rodina se odstěhovala do Zábřehu. Její manžel byl také osm let zaměstnán jako správce na polesí v Rájci. Jsem přítomna každý rok při zahájení školního vyučování, a tak mohu znovu potvrdit, že v učebnách, v kabinetě a na chodbách je velmi čisto. Děti se vedou k pořádku a to proto, že s. ředitel a učitelky se o to přičiní.

Hodnocení výsledků hospodaření JZD „Rozvoj“. Družstvo „Rozvoj“ se sídlem v Dubicku po výrobní stránce vyrovnalo se beze zbytku se všemi hlavními ukazateli. V mnoha případech došlo k překročení plánovaných úkolů. V samostatné výrobě se podařilo překročit plánovanou produkci o 1 271 000 Kčs, to je o 3,9 %, hlavně zásluhou velmi dobré sklizně obilovin. Průměrný dosažený výnos byl 50,3 q z jednoho hektaru. Tento výnos obilovin byl nejvyšší v okrese a v rámci kraje.

Výnos z víceletých pícnin 568,4 q z jednoho hektaru, kukuřice 406,8 z ha, cukrovky 429 q z ha. Plán výroby mléka byl splněn na 101,4 %. Při celkovém nadoji bylo nadojeno od jedné dojnice v tomto roce 3 437 l mléka. Plán výroby masa byl splněn a tím i celková produkce živočišné výroby byla překročena o 1 993 000 Kčs, to je o 5,5 %.

Sušárny „Rozvoj“. Plán výroby úsušku 7 848 tun se podařilo překročit o 838 tun. Pro cizí družstva z toho bylo usušeno 1 290 tun. Přidružená výroba se s plánovanými úkoly vyrovnala a plán byl splněn.

Kultura „Rozvoj“. Kulturní komise se aktivně podílela na zajišťování společenské rekreační činnosti dle stanoveného plánu a v souladu rozpočtu kulturního fondu. Do rozpočtu roku 1977 – 320 000 Kčs, vyčerpáno 304 136 Kčs.

Kulturní akce. Výroční členská schůze, oslava MDŽ, pololetní schůze spojená s dožínkami. Slavnostní členská schůze, která se uskutečnila na počest vysokého ocenění a uznání výsledku družstva ústředním výborem KSČ a federální vládou ČSSR. V oblasti kultury bylo zakoupeno 40 předplatných lístků do divadla. Uskutečněno bylo osm zájezdů na operety a opery do olomouckého divadla a jeden zájezd na divadlo do Brna. Účastnilo se 350 družstevníků. Byla umožněna rekreace 36 členům, na dětskou rekreaci bylo vysláno 50 dětí. Dva pětidenní zájezdy do okolí Bánské Štiavnice,

tři zájezdy dvoudenní a tři jednodenní. Zájezdu se zúčastnilo 300 členů družstva. Práci kulturní komise „Rozvoj“ v tomto roce je třeba hodnotit kladně. Důkazem je „Čestné uznání“ od okresního výboru v Šumperku za 1. místo v soutěži o neaktivnější činnost komise v roce 1977. Předsedou této komise je dlouholetý pracovník St. Nevtipa z Rájce.

JZD Rozvoj – farma Rájec. Dlouholetým farmářem v Rájci je J. Kruš. V kravíně v Rájci je ustájeno 100 kusů krav, 140 kusů jalovic, 54 prasnic, 25 kusů prasniček. Užitek u dojivosti 3 788 l za 1 rok na jednu dojnici. Počet odchovaných selat 19,82 na kus.

Přidružená výroba v Rájci. V Rájci v přidružené výrobě se stále zhotovují topné radiátory a je tam zaměstnáno šest pracovních sil. Krávy ošetřuje osm žen a jalovice tři pracovní síly. Prasnice dvě ošetřovatelky. Všichni mají dvousměnný provoz. Průměrný měsíční výdělek 1 700 Kčs. V kravíně mají vzorný pořádek.

Stavební ruch v naší obci. Nové postavené rodinné domky: Ed. Hrubý, Jar. Hégr, J. Balcárek, Z. Brauner, V. Žák. Domek J. Balcárka byl zbourán a na tom místě byl postaven domek manželů Václavkových. Al. Maixner si opravil domek a přistavěl nové místnosti. Ze stodoly si postavil rod. dům J. Planička. Přístavbu také provedl ve svém domku Štopl.

Náboženský život v naší obci. Náboženství na místní škole učí V. Vrtílek. Učí se jedna hodina týdně. V místní kapli každý čtvrtek mše svatá a jedenkrát v měsíci v neděli. V tomto roce byl opraven farní kostel ve Zvoli. Uvnitř byl celý vymalován, obrazy na klenbě přemalovány, ale do původního stavu. Opraveny a natřeny okna a dveře. Byla to velká práce. Nejobtížnější bylo stavění lešení. Těto práce se zúčastnili občané z celé farnosti. Tato práce probíhala tři měsíce. Vymalování kostela provedli malíři z Olomouce.

Musím poznamenat do této pamětní knihy, že naše obec je každým rokem lepší, náves se udržuje v čistotě a pořádku. Hodnotím-li naši vesnici, mohu do této knihy napsat, že po všech stránkách se vyrovná městu. Jak v kultuře, tak i po stránce vzhledu a bydlení. Téměř všichni občané mají moderně a prakticky zařízené byty, opravené nebo nově postavené domky. Podle vedení záznamu kronik byla v Rájci do r. 1950 dvě osobní auta a v roce 1977 je v Rájci 50 osobních aut. Výsledek všech těchto údajů je modernizace vesnice, na kterou náš socialistický stát vynakládá velké finanční prostředky (nenávratné půjčky). V našem státě není nezaměstnanost, lidé mají práci a peníze. Předpokladem, aby se nám dobře a spokojeně žilo, je život v míru.

Počasí během roku 1977. V lednu napadlo hodně sněhu. V lednu byla celkem mírná zima. Průměr -18 °C (nejnižší teplota) a +5 °C (nejvyšší teplota) zimy. Téměř celý únor byla na polích sněhová přikrývka a sníh roztál až na konci měsíce. Nastalo oteplení a místo sněhu byl déšť. Průměr -8 °C a +26 °C, neobvyklá teplota. Začátek března byl poměrně studený. Velmi často pršelo, sníh roztál a pak bylo teplé jarní počasí. V Rájci 8. března seli jarní obilí. Pro meteorology skončila zima únorem. Dle olomoucké hvězdárny se vyznačovala neobyčejnou bohatostí vláh a mírně vyšší teplotou než jiná léta. Za uplynulé tři měsíce spadlo 174 mm vláh. Průměrná teplota -8 °C a +26 °C. Začátek dubna bylo počasí chladné. Do 15. dubna 3x pršelo, 10. dubna (na Velikonoce) napadl sníh, vše bylo bílé, bylo -3 °C zimy. Jakmile slunce vysvitlo, tak sníh roztál. V posledních aprílových dnech se počasí zlepšilo. Červen. Z počátku měsíce bylo chladno, ale již 19. června bylo +37 °C, téměř celý měsíc nepršelo. Bylo velké sucho. 20. června spadla větší rosa. Červenec. Celý měsíc byl letního rázu. Průměrná teplota +8 °C a +35 °C, celý měsíc bez deště až 30. července byla bouřka a pořádně zapršelo. Na pícniny bylo deště velmi potřeba, ale žně byly v plném proudu, takže to způsobilo škodu pro obilí. Od 30. července stále pršelo až do 2. srpna. Řeky Morava a Sázava byly rozvodněny, vypadalo to jako velké jezero. Z Rájce do Leštiny byl průjezd znemožněn pro velkou povodeň. Stromy podél silnice k Leštině byly až po koruny stromů pod vodou. V obalovně bylo vody, ubikace byly zatopeny, takže se tam dlouho nepracovalo. To je tím, že se v posledních letech vystavěly hráze pro železniční dopravu jak k Vitošovu, tak i k Zábřehu. A tím nemohla voda tak rychle odtékat. Musela být udělána mechanizací velká odpadová příkopa do řeky Sázavy, aby voda mohla odtékat z pole, kde byla uzralá pšenice, která byla téměř pod vodou. Dlouho to trvalo, než se pšenice na poli mohla posekat. První polovina září, krásné letní počasí a druhá polovina chladnější a časté srážky. Již 28. září, na svatého Václava, byl první mráz a teplota klesla na nulu. Průměr +2 °C a +18 °C. V říjnu bylo šest jasných slunných dnů a devatenáct dnů zataženo a mlhavo. Šest srážkových a jeden den pod nulou. Na vláhu byl velmi skoupý. Spadlo 20 mm srážek. Průměrná teplota +9 °C a +10 °C. Do 21. listopadu bylo pěkné podzimní počasí a 22. listopadu byl velký mráz -8 °C zimy. Zamrzlo, ale bez sněhu až do konce měsíce. Průměr -8 °C a +16 °C, bez dešťových srážek. Téměř celý prosinec byl bez sněhu, ale byly tuhé mrazy. Na štědrý den pršelo a vzápětí mrzlo, takže bylo velké náledí. Přes veškeré opatření, bylo mnoho havárek na silnicích. Autobusy vůbec nejezdily. Průměrná teplota -14 °C a +8 °C.

V nově zvoleném MNV převládají mladí poslanci. Předseda L. Hrubý svou funkci vykonává svědomitě a obětavě. Tajemník J. Svačina, který tuto funkci koná už několik volebních období je k občanům úslužný a v práci, kterou zastává je svědomitý. Celkové hodnocení MNV je chvályhodné. V tomto roce pracovali všechny komise dobře, všechny práce a závazky plánované na rok 1977 byly splněny, jak ve prospěch naší obce, tak pro dobro celé naší vlasti.

Rok 1978. Uskutečněný plán práce MNV v Rájci. V místním národním výboru nebylo osob. změn. Byla opravena střecha na požár. zbrojnici, práce byly provedeny v hodnotě – 5 000 Kčs. Pokryta střecha nad obchodem a kulturní místnosti – náklad 22 000 Kčs. Zhotovení chodníků u rybníku – náklad 8 000 Kčs. Upravil se parčík nad rybníkem – náklad 600 Kčs. Mateřská školka se vybavila novým nábytkem včetně natření dveří. Dále byly zakoupeny pracovní stoly do školní kuchyně a stravnovny v hodnotě – 13 000 Kč. Opraveno topení v kanceláři, opraven komín MNV v hodnotě – 17 000 Kčs. Místní občané, čistili potok.

Počet narozených dětí v roce 1978 je 5 děvčat a 1 chlapec.

Zemřeli v tomto roce: Fr. Koubková – důchodkyně, zemřela po dlouhé nemoci, 23. března ve věku 79 let. Její tělesné pozůstatky jsou uloženy na hřbitově ve Zvoli. Her. Puchrová, důchodkyně, zemřela náhle (infarkt) 17. března ve věku 79 let. Její tělesné pozůstatky uloženy na hřbitově ve Zvoli. Mir. Vaňourek zemřel 5. června ve věku 78 let po delší nemoci. Byl vrchní inspektor drah. V první světové válce byl ruským legionářem. Pohřeb měl v olomouckém krematoriu. Fer. Neubaer, rolník a hostinský, zemřel po dlouhé nemoci 18. června ve věku 81 roků. Zesnulý byl prvním zakladatelem JZD Rájec. K jeho cti je třeba poznamenat, že celou dobu okupace od roku 1939 až 1945 tajně vše zapisoval a po válce se to opsalo do obecní kroniky. Díky němu máme celou tu neblahou dobu v knize paměti zapsanou. Čest jeho památce. Fr. Blanka, důchodce, zemřel po delší nemoci 31. října ve věku 74 let. Pochován byl ve Zvoli za velké účasti občanů. Tímto rokem přestaly pohřební průvody do Zvole. Smuteční hosty i občany odváží autobus.

Kulturní akce požárníků. Dne 17. června pořádali letní karneval pod lesem. 18. června estrádu pod názvem: „Světlem letí písnička, když hraje Strouhalova sedmička“. 29. července pořádali druhý letní karneval. Při všech těchto akcích byla návštěvnost nejen místních, ale i z dalekého okolí. Požárníci mají při tom mnoho práce a starostí. Zabezpečují stolování, stavění táboráků, různé občerstvení. Jsou to velké akce, kde je třeba mnoho obětavých lidí.